

MØTEPROTOKOLL

Utvalg: Landbruksråd
Møtested: Teams
Dato: 12.04.2021
Tid: 10:00 – 13:35

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Knut Inge Blix Furuseth	Leder	
Johnny Foss	Medlem	
Hans Martin Undselli Halvorsen	Medlem	
Vegard Aune	Medlem	
Eivind Myklebust	Medlem	
Idar Bremerauet	Medlem	
Nils Tronstad	Medlem	

Faste medlemmer som ikke møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Kristoffer Moan	MEDL	
Willy Lerstad	MEDL	
Morten Lerstad	MEDL	
Jørgen Rønning	MEDL	

Andre som møtte:

Navn	Representerer
Rune Schei	Arealutvalget
Ingrid G. Hårstad	Prosjektleder "Beite og småbruk på Fosen"
Elin Torbjørnsen	NLR

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Marit Kvarmesbakk	
Hege Hopen Amundal	
May-Britt Langmo	
Anne Lise Sætre	
Ørjan Dahl	

2021/12 Standardavtaler for kabler/rør i grunnen (kl. 10:00)

Kommunalteknikk orienterte om status. Arbeidet med revidert avtale ble startet på rundt samme tid i fjor. Prosessen har dermed tatt tid. Kommunalteknikk hadde utarbeidet en avtale som ble presentert til en grunneier før jul. Det ble ønsket å bruke [Bondelaget sin avtale](#) istedet. Kommunalteknikk oppfatter at Bondelagets avtale er skreddersydd til landbruk, og at den inneholder mye info om kabler som kommunen ikke har noe med å gjøre. Fra kommunens side ønskes det en enklere avtale der VA-normen er brukt, og som kan brukes på alle typer eiendommer. Denne avtalen ble presentert til arealutvalget, men der ble det vist til at avtalen burde legges frem for landbruksrådet. I mellomtiden viser det seg at det er flere kommuner som ikke har en fullgod avtale, så det er nå løftet frem et ønske om at det blir laget en felles avtale

for alle kommuner via Norsk Vann (en avtale som gjelder for alle typer eiendommer kommunene kommer i befatning med).

Enighet om en felles avtale ønskes også fra Bondelaget sin side. [Kommunalteknikk har presentert et forslag til avtale](#) for VA-gruppa for å se om det er noe som kan gjøres felles. Avtalen legges ved referatet. Den største forskjellen ligger i at den gjelder kun det som kommunen jobber med, og alle typer eiendommer, og hvordan en takstmann oppnevnes. Engangserstatninger skal takseres av en 3.part. Punkt 3.1 - Angående floghavre og karanteneskadegjørere: her blir kommunen sittende med ansvaret veldig lenge, og det ønsker kommunen ikke. (Johnny Foss mente her om [Forskrift om floghavre](#); kommunen har de samme kravene som grunneier) Punkt 6. Hvem som skal dekke påvisning rør og anlegg ved behov.

Kommunalteknikk ønsker diskusjon ifht om en fellesavtale vil være noe som er aktuelt å godta av Bondelagets medlemmer. Viktig å ha en avtale for alle i kommunen.

Johnny Foss mener at Bondelaget sentralt må inn i bildet for å samarbeide med Norsk Vann for å finne en løsning ifht felles avtale for alle. Viktig at alle blir fornøyde.

Inntil videre må det finnes en løsning på avtaleproblematikken til dette blir klart, sånn at arbeid kan utføres. Landbruksrådet v/Johnny Foss, landbrukskontoret og kommunalteknikk tar et felles møte for å se på en mellomløsning. Kommunalteknikk bestemmer tid og sted, og innkaller til møte. Hvis møtet ikke blir avholdt innen 20.06.21 anser landbruksrådet at kommunen benytter seg av forslag til avtalen fra Bondelaget.

2021/18 Byggesak orienterer

Landbrukskontoret har mottatt forespørsel om gjødelskjeller regnes inn som bruksareal, slik at totalarealet utløser krav om ekstern byggeleder ved bygging av driftsbygninger. Hvis det er sånn- hvorfor er det ulik praksis mellom kommuner?

Det er også kommet henvendelser ifht hva som utløser at det kreves grunnundersøkelser av godkjent aktør ifbm med byggeprosjekt på gårdene.

Bruksareal og gjødelskjeller: Kommunen har undersøkt dette mange ganger tidligere, og har vært i dialog med jurister hos statsforvalteren, samt direktoratet for byggkvalitet. Bruksareal for en bygning er summen av alle arealer i alle målbare plan. Høyde skal være 1,90 eller mer, og bredde skal være minst 60 cm. Så lenge krav til høyde og bredde er innfridd, så skal det regnes med selv om det ikke er innredd eller med gulv. Som eksempel medberegner Trondheim gjødelskjeller, mens Verdal ikke gjør det. Verdal har bestemmelser i kommuneplanens arealdel for hvordan dette skal gjøres. Dette har ikke Indre Fosen enda, men kommunen har en arealplan under utarbeidelse nå, så det blir spilt inn fra byggesak at en ønsker en bestemmelse knyttet til dette. Får en inn det vil en kunne fravike dette i beregning av totalareal i fremtida.

Johnny Foss støtter at dette blir tatt inn i kommuneplanens arealdel, og tar med seg saken til Bondelaget sentralt.

Krav om geoteknisk vurdering:

Krav stilles der det er kvikkleiresoner, og fare for sensitiv leire. Kravet er geoteknisk vurdering. Dette blir gjort fordi det har store konsekvenser om noe skulle skje.

Rutine i alle byggesaker i kommunen før det stilles krav til geoteknisk vurdering:

1. Sjekker farekart i NVE Atlas, om tiltaket ligger over/under marin grense.
2. NVE løsmassekart- kan lese av om det er sannsynlig at det finnes marin leire.
3. Vurderer selve tiltaket: Skal det gjøres med eller uten terrenginngrep. På mindre tiltak, mindre tilbygg, kan det være nok at en følger rådene i NVE sin kvikkleireveileder. Den forteller nøyaktig hvordan arbeidet må gjennomføres. Ved større tiltak: må innhentes geo-teknisk **vurdering**. Når kommunen krever dette betyr det ikke geo-teknisk *grunnundersøkelser*. Det er

firmaet som engasjeres til geoteknisk vurdering som finner ut av nødvendigheten av grunnundersøkelser. Firmaet må ha fagkompetanse innen kvikkleire og geoteknikk for å kunne komme med denne vurderingen.

Johnny: kan kommunen ha en avtale med en geotekniker som kunne reist rundt og sett på hva som er nødvendig. Blir veldig kostbart for den enkelte.

Kommunen som utbygger har avtale med Multiconsult. Kommunens forslag er at bestillingen må spesifisere GODT! Det er kun en vurdering som kreves av kommunen. IKKE grunnundersøkelser.

Eivind Myklebust: Innenfor en marin leiresone og kvikkleiresone- hva er forskjell ifht dokumentasjon?

Kvikkleiresoner er påvist, men alle er ikke kartlagt. Derfor vil det finnes kvikkleire innen marin grense. Vil være opp til firmaene hvor grundig det må gjøres.

Hvordan vurderer firmaene om grunnundersøkelser må gjøres?

Byggesak har ikke kompetanse på dette, men de har retningslinjer de følger når de vurderer det.

Johnny Foss: Der det har vært havbunn før er det en reell sjanse for kvikkleire. Viktige momenter i vurdering er: Hvor dypt skal det graves, hvordan ser terrenget ut, hvordan avlastes området, er det et mulig utløp for masse. Når det bores gjøres det ei vurdering av nødvendigheten for å ta opp prøve.

Tips fra byggesak:

1. Kan være lurt å ta en totalvurdering av hele området ifht totalstabiliteten, for å sikre at det ikke blir problemer senere når andre tiltak skal gjøres på gården. Unødvendig dyrt med flere vurderinger på samme eiendom.

2. Ha en tidlig dialog med byggesakskontoret slik at det kan gis en forhåndsvurdering på tiltaket så det ikke kommer overraskende på at det kreves geoteknisk vurdering.

2021/13 Gjennomgang av referat fra forrige møte

[Link til referat](#)

Hege gjennomgikk referatet fra forrige møte. Fosna-Folket har sannsynligvis noe på gang ifht innslagene som ble ønsket.

2021/14 Landbruksplan

Gjennomgang av [tiltaksplan](#) for å se hvordan vi ligger an, punkt for punkt. Disse innspillene kom underveis i gjennomgangen:

Må utarbeides plan for hvilke saker som skal til landbruksrådet fra arealutvalget.

Lage statistikk på økning i produksjonsomfang i alle produksjoner for å følge med utvikling.

Jonny: Virker som at jegerne har nok kjøtt, for de er så opptatt av å bli kvitt kjøttet. Rekrutteringen er utfordrende, så hvis vi fortsetter å ville ha en stor elgstamme blir det et problem. Grunneierne får problemene med det. Stammen må reduseres, mindre trafikkfare osv.

Idar: Forslag om å spille inn en observasjon på at det er lite rekruttering av jegere, og at det virker som at kjøttet er lite interessant til Morten Lerstad i viltfaglig råd. Dette samsvarer ikke

med at en ønsker å øke stammen. Det blir en utfordring for både grunneiere og trafikanter på sikt.

Simon skal lage en egen epost angående kadaverregistreringer for opplæring i nettverktøyet. Leksvik har fått godkjent kadaverhund.

Konklusjon etter gjennomgangen: Mye er planlagt, men mye møter og planlagte treffpunkter er satt på vent pga korona.

Hjemmesiden prøver landbrukskontoret å holde oppdatert med informasjon og lenker som virker.

Johnny Foss: Obs på rådgiving i sone 4 ifht kanaliseringsspolitikk. Gir store utslag for enkeltbruk.

Det er spilt inn at det er et ønske om fokus på trebruk i bygging av ny VGS. Johnny Foss tipset om Woodcon, norsk leverandør av massivtre.

2021/15 Retningslinjer for praktisering av jordloven, konsesjonsloven og odelsloven

Ble tatt opp som drøftingssak i arealutvalget i mars, se [saksframlegg](#) for mer informasjon.

Resultatet av drøfting i arealutvalget ble:

Arbeidet starter med basis av framlagte «skjelett». Arbeidsform: Utpelte medlemmer fra arealutvalget sammen med utpelte medlemmer fra landbruksrådet. Følgende personer deltar fra arealutvalget for å arbeide videre sammen med landbruksråd/administrasjon: Kristoffer Moan, Rune Schei og Amar Utseth.

Landbruksrådet skal velge 2-3 deltagere til arbeidsgruppa.

Forslag fra Johnny Foss på at lederne i Bondelagene skal være representert..

Knut Inge Blix: Forslag på at en skogrepresentant må være med.

Idar: Bonde- og Småbrukerlaget må vel også med?

Leksvik Bondelag trakk sitt kandidatur til fordel for Bonde- og Småbrukerlaget.

Endelig forslag til medlemmer i arbeidsgruppa ble:

Idar Bremeraunet, Johnny Foss og Knut Inge Blix. Morten Lerstad blir meldt inn som vara

Medlemmene ble enstemmig valgt.

2021/16 Tilskudd til tiltak i beiteområder

Følgende forslag til fordeling av tilskudd ble lagt fram på møtet:

Foretaksnavn	Tiltaket gjelder	Planlagt kostnad	Tilskudds grunnla	Prosent tilskud	Tilskud	Ant. klave
LEKSVIK BEITE OG SANKELAG	Nofence	176 600	121 800	33	40194	42
LEKSVIK BEITE OG SANKELAG	Sperregjerde	128 100	128 100	40,9	52393	
RISSA BEITELAG SA	Nofence	116 000	58 000	33	19140	20
RISSA BEITELAG SA	Nofence	42 770	58 000	33	19140	20
RISSA BEITELAG SA	Nofence	54 040	58 000	33	19140	20
		517 510		SUM	15000	

Landbrukskontoret har mottatt søknader med planer for 1,9 mill., og fikk 150 000 i tilskudd til fordeling. [Retningslinjene](#) ble vedtatt i forrige møte i landbruksrådet.

Sperregjerder og søknader fra beitelagene skal prioriteres. Noen av tiltakene kan søkes på via andre midler. På Nofence gis det kun tilskudd til klaver.

Johnny: Liten tilskuddspott.

Idar: Sperregjerdet Storlia/Skjelbreia er på ca 2 km.

Hans Martin: Viktig med tiltak i konfliktområder foran teknologi. Må gjøre det beste ut av det vi har.

Prioritering enstemmig vedtatt.

2021/17 Prosjektet Beite og småbruk på Fosen (kl 12:00)

Prosjektleder Ingrid G. Hårstad orienterte kort om prosjektet.

Dette er et helt rykende ferskt prosjekt. Har du en jordlapp som du synes er vanskelig å drive, eller vet du av områder som ikke blir brukt, eller som du selv kunne hatt bruk for? Prosjektet skal finne ledige areal for mer matproduksjon i mindre skala som grønnsaker, bær, samt beiting. Det skal også bidra til å koble sammen folk og arealer. Prosjektet trenger et godt samarbeid med landbruksnæringa, landbrukskontoret og støtteapparatet rundt. Fremdriftsplan ble fremlagt i møtet. Prosjektet går over 1 år, delt inn i 3 faser.

1. Kartlegge aktuelle deltagere for beiting og smådyrking. Spre info. Når dette er samlet sammen blir det en kartlegging av konkrete beiteområder og arealer for leie. Nasjonale og regional satsing på nye bønder, beitestrategi og dyrkingsmetodikker.

2. Utredningsfase: Finne kompetansebehov

3. Temamøter, kurs etter interesse, få i gang avtalemøter i løpet av høsten om beiting/smådrift. Nybrukersatsingen vil gå i kombinasjon med dette. På slutten vil det bli brukt tid på å lage samarbeidsavtaler for oppfølging av prosjektet etter avslutning.

Knut Inge: Kan dette være en del av bolyst-prosjektet? Det er i disse dager gruppene skal arbeide. Mye aktivitet nå. Aktuelt å finne småbruk i området for eksempel?

Mulig å drive små produksjoner og få omsetning lokalt via reko-ringen Fosen i dag.

Rune: Trenger ikke å være småbruk, men små lapper som tilhører store bruk. Har bedre muligheter i dag enn før for å få dette til. Viktig å finne ut hvem som jobber med hva, og hvilke prosjekter som er koblet hvor for å dra synergieffekt. "Byttelapper"- vil hjelpe på effektiviteten og spare miljøet.

Ingrid tar med seg innspillene inn i prosjektet. Skal også samarbeid med Fosenfrukt-prosjektet.

2021/19 Avkjørsler og lunningsplasser langs offentlig veger

Når veger utbedres, eller legges om kan det lett skje at avkjørsler og lunningsplasser blir ødelagt dersom ikke grunneierne følger godt med og krever at disse blir opprettholdt. Vegvesenet vil ha minst mulig avkjørsler, særlig der det er 80-sone. Det er heller ikke mulig at tømmerbilen står og lesser tømmer langs en tungt trafikkert veg lenger.

Rune: I første rekke er det Fosenvegene som har hatt nyveiansvar. Har god dialog med dem, og det blir informert i kommunestyret og arealutvalget. Har hatt inntrykk av at en passer på at det blir ivare tatt det som skal ivaretas. Hvis det er noen som føler at det stopper opp må vedkommende komme til administrasjonen og politikerne med det så en får tatt opp saken. Sund-Bradden kommer, og det bør sikres at slike ting tas med der tas med der. Administrasjonen er av den oppfatning at grunneiers og leietagers behov blir ivare tatt godt på Sund-Bradden utbygginga.

Idar: Det ble satt opp 2 km nye rekkverk der det måtte kappes til 3 avkjørsler i etterkant i Leksvik, så noe samkjøring mangler.

Johnny: Kommunen skal være til det beste for innbyggerne, og det skal de som leverer veitjenester også.

Her bør kommunen, bondelaget og skogeierlaget passe på når noe skal gjøres med vegene så slike muligheter ikke går tapt.

Administrasjonen tar saken med videre til planavdelingen.

2021/20 Landbruksplast

Hvordan får de det til å fungere i andre kommuner? Spesielt referert til Inderøy kommune.

Administrasjonen har vært i kontakt med Retura som hadde plastinnsamlingen på Innherred. De hadde avtaler med en gårdbruker i hver grend, og kjørt innsamling med jevne mellomrom fra deponiene. Da prisene sank klarte de ikke å finansiere innsamlingen lenger, og overlot mottak av landbruksplast til Innherred Renovasjon, som har åpne dager på gjenbruksstasjonene for mottak. Det vil si at alle er likt rammet av at plastprisene synker, og at det er begrensninger i leveringsdager for transportørene.

Eivind: Løsningen er et deponi der en kan presse plastikken på Haugamyra. Vi må tenke langsiktig. Kommunen må være på tilbudssiden for å få dette på plass. Fosenkommunene burde etablere felles deponi på Haugamyra og investert i presseutstyr. Kan vi bringe saken til regionrådet?

Idar: Må passe på å få regulert nok areal hvis det skal bli ny gjenbruksstasjon i Indre Fosen.

Johnny: Må komme på noe å bruke plasten til. Da det ble slutt på svarte søppelsekker og disse heller skulle være blanke ble det et problem. Hva med store "legoklosser" til å bygge fjøs av?

Idar: Næringsliver, industribedriftene- hva er det behov for, hva kunne det blitt brukt til? Stor kompetanse på plast i Leksvika.

Administrasjonen spiller saken videre til Torbjørn og Thomas. Faglagene tar det med til sine medlemmer.

2021/21 Innovasjon Norge

Status på midlene: Har brukt opp 60% av ramma, og 30 millioner står igjen. De har ubehandla søknader for til sammen 55 millioner kroner. Det betyr i praksis at potten for 2021 snart er oppbrukt. Det er nok flere i Indre Fosen som kunne søkt i år.

Mangel på investeringsvirkemidler i landbruket – Hege skal holde en kort presentasjon til regionrådet på fredag. Gi beskjed til henne hvis det er noe dere vil ha med der.

Generasjonsskiftetilskudd er også i samme pott. I fjor ble det raket sammen midler som ikke var disponert av tidligere søkere til å finansiere noe. Ikke anledning til å søke på nytt når en har passert 35 år, selv om begrunnelsen er at potten er tom på søknadstidspunktet.

Landbrukskontoret vil innrette seg for å følge opp prosjekter i november, for å ha dem klare til søknad rundt 01.desember/01.januar. Viktig å være tidlig ute. Trenger dobbel pott for å få finansiert løsdrift til alle bruk som trenger det før 2034.

2021/22 Gravløs

Det ble med informasjon i menighetsbladet som kom ut i februar. Så snart restriksjonene blir lettet på tar landbrukskontoret og berørte bønder et møte for å snakke om evt. flere tiltak.

2021/23 Beitebruksplan

Administrasjonen har sydd sammen beitebruksplanene i Rissa og Leksvik. Arbeidet er tenkt startet opp til høsten. Vi vil ha fokus på retningslinjer for praktisering av jordloven, konsesjonsloven og odelsloven først.

2021/24 Avlingsregistrering

[Avlingsregistreringsprosjekt](#) i regi av Bondelaget og NLR, Elin Thorbjørnsen v/NLR orienterer. Ønsker at alle støtter opp om dette arbeidet, for å få flest mulige til å gjøre det førstkommende år. Velger ut noen få skifter, der det blir tatt ut forprøver, vekt og antall for å se på avlinga. Du kan dokumentere bra, mindre klimagassutslipp, forprøvegrunnlaget gir resultat til optimalisering av forplan, prioritere grovfôr samt få antall fem/da og antall. Må ha 3 års registreringer for å korrigere for unormale år.

2021/25 Eventuelt

- Med bakgrunn i jordbruksavtalene 2019 innfører Statsforvalteren i Trøndelag miljøtilskudd til ["soner for pollinerende insekt"](#) for søknadsomgangene 2021. Dette medfører behov for endring av "Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag FOR-2019-04-12-520.
- Knut Inge snakket om bolyst: var på et møte igjennom Bondelaget med Kortnebbgåsas ve og vel- på nett finnes de på kortnebb.no. De fikk en pris for økt bolyst i Beitstad. anbefales!
- Webinar om drenering førstkommende onsdag. Innleid kompetanse fra NLR, samt informasjon om SMIL og dreneringssøknader.
- Gravlys: ser ut som at det er kommet bort mye av de vanlige problematiske gravlysa på Stadsbygd Kirkegård.
- Veien mellom Rørvik og Stadsbygda. Ønsker å fokusere på at landbruket er den største transportbrukeren, så vi har behov for vei nå. Veien må rustes opp, uansett. Gårdene flytter ikke. Om det blir bru vil det også bli behov for nye boliger i området Vålen og til Stadsbygda. Bondelaget vil engasjere seg og lager en sak på dette.
- Ryddedager langs veien for skolene, et par ganger i året for å unngå problemet med bokser i fôret? Mer fokus på dette. Alvorlig når det går iveri dyr pga av dette. Kan landbruksnæringa stille opp med grilling eller noe annet for å "betale" for innsatsen? Har vært borti tilfeller i Leksvika. Er problemet stort hos oss? Har uansett oppdragende effekt. Spesielt viktig langs fylkesveiene og rundt kirkegårdene. Koordineres med strandryddedag. "Rydd din gård"- plan om aksjonsdager for å rydde opp rundt gårdene. Kunne en "Landbrukets ryddedag" være noe, der alt samkjøres? Administrasjonen sjekker med oppvekstsjef om det kan være noe for skolene å gjennomføre for å rydde mest mulig før våronn. Haster.
- Kommet mail fra Vegard angående felles beitekalking med helikopter. Interesse fra flere? Administrasjonen sender mail til alle som søker produksjonstilskudd. Innhenting av kostnadsberegning: Vegard Aune sjekker pris. Morten Myran utfører helikopter-gjødsling for skogbrukerne i Indre Fosen kommune sommeren 2021. Hans Martin sjekker ut om det er aktuelt for Morten å bistå med dette (er aktuelt), og evt pris. NB! Sjekk ut om det berører miljøtilskuddet! Det berører ikke miljøtilskuddet. Vegard har fått tak i priser fra 2020, og Franzefoss Minerals AS kan tilby spredning fra helikopter i 2022.